

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Redazione ed amministrazione
Piazza Adamich.

Előfizetési ár — Associazione:
Egy évre . . . . . Per 1 anno 6.— frt.
Félévre . . . . . „ 6 mesi 3.— „
Negyedévre . . . . . „ 3 „ 1.50 „
2 óra . . . . . „ 2 „ 1.— „
Külföldre 1 évre . . . . . Per l'estero 8.— „

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyiltterek:
Fölvételnek árszabály szerint a kiadó
hivatalban, (Piazza Adamich).

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. hirdetési irodá-
jában Budapest, Váci-utca, Oppeli k
B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assu-
mono nell' ufficio di spedizione in Fiume
Piazza Adamich.

1887. január 9

Megjelenik minden vasárnap

9 gennaio 1887.

A kolera és a vesztegár.

A „Fiume” részére írta:
Reményi Anai a budapesti angol főkonzu-
latus jogi tanácsosa.

Látjuk pedig, hogy e járvány
főleg az alsóbb osztályokat osto-
rozza, hogy ott fészkel meg
magát leginkább, a hol fogya-
tékos a táplálkozás, nagy a
tisztátalanság és rossz a víz vagy
a csatornázás; és hogy mindenütt
a hol mindjárt az első eseteknél
nem jártak el kellő erélylyel és
körültekintéssel, a járvány roha-
mosan terjedt ki. Nem-e az követ-
kezik ezekből, hogy soha ne en-
gedtessük magunkat általa meg-
lepetni? Nem-e az következik
a szerzett tapasztalásokból, hogy
a mindenkoron és nemesak
a fenyegető veszély pillanatában,
erélyesen kezelt egészségügyi póli-
tika nyújtja a legjobb biztosítékot
sikeres leküzdésére. De ha már egy-
szer kitört a járvány, annak el-
távolítása és szétvitetése azon cél-
ból, nehogy a kedélyek felzaklat-
tassanak a lehető legrosszabb esz-
köz; meg kell a dolgot igaz ne-
vével nevezni s a szerint eljárni.
Ép oly helytelen azon orvosok el-
járása, a kik az első eseteket eny-
hébb nevekkel illetik, nem ugyan
meggyőződésből, hanem csak hogy
nyugtalanúságot ne okozzanak. Ez
igen észellenes. Mert jó, ha a lak-
osság mindjárt a járvány kezde-
tén szigorúbb életrendet követ és
nem téveszti szem elől azon elő-

vigyázati szabályokat, a melyek a
kóroanyag felvételére való praedis-
pozíciót csökkentik. Az első esetek
eltávolítása még azon nagy veszélyt
is idézi elő, hogy lehetővé tes-
zi járványfészkek alakulását, a
mi pedig csak az által akadályoz-
ható meg, ha mindjárt legelső je-
lentkezéseit a legerélyesebben le-
küzdjük — szigorú elkülönítés, a-
lapos fertőtlenítés és a beteggel
érinkezésben volt minden tárgy
megsemmisítése által. A szemé-
lyekre való hármis tekinteteknek meg
kell szünniök ilyenkor midőn csak-
is az általános, a közérdek tár-
tandó föltétlenül szem előtt, mert
épen a kolera nál fényesen bebi-
zonyult azon régi elvnek igazsága
hogy „principiis obsta”, mint
a hogy ellanyagolása keservesen
megboszulta magát. Legfőbb fon-
tosságú azért a járvány leküzdésé-
re szolgáló rendszabályoknak ész-
szerű vezetése ügy adminisztratív
mint egészségügyi szempontból, a
mi természetesen a szükséges anya-
gi eszközök nélkül keresztül nem
vihető; az azokkal való fukarko-
dás ily esetben a leghelytelenebb
gazdálkodás. A feladat nehéz, de
ha szem előtt tartjuk azon kárt,
melyet a gyetlen járványos időszak
a nemzeti gazdaságban okoz, an-
nak ellenében fel fogjuk ismerni,
hogy az egészségügyre hozott ál-
dozatok bőven megtérülnek és, hogy
eltekintve attól, hogy azok a ko-
lera elleni védelemül szolgálnak,

általános értelmük is van. Bizonyos
tehát, hogy a prophylacticus mód-
szer egyik leghathatósabb eszköz,
és ha nem is biztosít minden kö-
rülkörülyek között teljes mentességet,
a terület fogékonyságát lényegesen
csökkenti és súlyosabb föllépését
mindenesetre megakadályozza.
Ha tehát minden megtörtént
a járvány távoltartására, sokkal
nyugodtabban nézhetünk elébe kö-
zeledésének, mint ha a főszűlyt a
vesztegári intézkedésekre fektet-
jük. Ezzel nem akarjuk azt mon-
dani, hogy a forgalomra épen ne
fordítsunk figyelmet és egészen el-
lenőrizetlenül hagyjuk, de elegendő
lesz, ha bizonyos gyanus proveni-
enciák különleges minőségükhöz
alkalmazott s e célra alkotott
rendszabályok szerint szigorúan
megvizsgálatnak, mielőtt szabad
forgalomba boesáttatnak. És ez az
egyetlen rendszabály, mely a szá-
raz földön való forgalomban al-
kalmazható.
Vannak ugyan, kiknek az a
nézete, hogy a ragályos anyag el-
hurcolásának veszélye sokkal
nagyobb a tengeri, mint a száraz
úton, mert — úgy mondják — a hajók-
nak sajtóságos viszonyaik folytán e
körülkörülyre nagyobb a hatásuk,
és a kóroanyagot a hajó, elszigetel-
ségénél fogva mintegy összponto-
sítva tartja, holott a száraz földön
sokkal több az annak elterjedését
gátló körülmény; ezzel vélik meg-
okolhatni a vesztegárak elenged-

hetetlen voltát. Nem tagadjuk, a
mint már fönebb érintettük is,
ennek jogosultságát némely ten-
geren túli provenienciákra nézve,
és igazolható is a vesztegárnak
ezekre való alkalmazása, természet-
esen nemzetközileg szabályozandó
eljárás mellett; de még e tekin-
tetben is oly aggály forog fenn,
mely annak gyakorlati hasznát na-
gyon kétségessé teszi. Miután a
tengeren túli küldemények huzamo-
s időig vannak útban, nagyon
kérdéses, hogy, ha a járványanyag
a hosszú út dacára lappangó ál-
lapotában meg tudott maradni a
nélkül, hogy kitört volna, nem ké-
pes-e túlélni a vesztegár idejét is;
avagy pedig, hogy ama körülmény,
hogy köreket az út folyamában elő-
nem fordult, nem tekinthető-e e-
legendő oknak arra, hogy ennek
constatálása után a további szí-
gorúbb eljárás abban hagyandó.
Ha ezt megengedjük, akkor a szí-
gorú eljárás csak azon esetekben
alkalmazandó, a midőn út közben
gyanus tünetmennyek mutatkoztak.
Tehát az egyik esetben elegendő
az egyszerű revisio, és csak a más-
sik esetben lenne alkalmazandó a
szigorú vesztegár.
De van még egy körülmény, a
mely megfontolandó. Különbség
teendő azon idő közt, mikor Euro-
pa teljesen mentes a kolera tól,
és azon idő közt midőn nem az.
Az első esetben az elővigyázat azt
követeli, hogy annak behurcolása

A FIUME TÁRCZÁJA

Aphorismák.

Szadi »Rózsakert«-jéből.

I.
Önvédelem.

Te bölcs ember, félj attól, ki téled fél,
Bár százszor több erőd volna az övének.
Nézd a macskát, kit ha zugba üzenek,
Karmával ráront párdúc szemének,
Lábra sebet a kigyó is szúr azért,
Nehogy követ fejt ember zuzza szét.

II.
Apró bajok, nagy gondok.

Ha egyszer a házi gond vor bilinesre,
Szabadágról álmódoznod mit érne?
Gyermek, kenyér, ruha és pénz bajai
Gátolnak a szellem utján haladni,
Magamban én már gyakororta tettem fel,
Hogy az éjjel foglalkozom istennel;
Amde mikor esti imám végezem,
Mindig az bánt, mit kap reggel gyermekem.

III.
Nemeslelkűség.

Nemeslelkű, bűnös embert ne vess meg,
Mutasd magad irtalmasnak, kegyesnek,
Ha nem vagyok nemes ember tettemben,
Nemes módon haladj el te mellettem.

IV.
Megelégedés.

Jobb a rongyost foltoztatni békétűrés zugában,
Mint koldulni s cifrára járni másztól kapott
[ruhában,
Ugy hiszem, hogy pokoli kín volna, bizony,
[énneknek,
Ha más lábán kellene a meanyországha be-
[mennem]

V.
Mindent idején.

Nem kezd addig bölcs ember a beszélhez,
S nem közelit marddigg az évshöz;
A meddige hallgatás nem ért neki,
S még az éhség az évsére nem készíti.
Igy nem csoda, ha bölcseség beszélje,
S egészségre válik neki ebédje.

Persából

Dr. Esőti Béla.

RAGUSA ÉS KÖRNYÉKE.

Írta: Dr. Havassy Rezső.

A mai Ragusa azonban egészen más
szinben tűnik fel. Kimutattuk, hogy
mennyit köszönhet Ragusa az olasz
kultúrának s mégis ma még a város intel-
ligens elemei is szakítani akarnak a

mult emlékeivel s rohamosan szlávoso-
d-
nak. Az úri nép nagy része bármint sze-
retik is némelyek állítani, hogy a még
olasz — szlávul beszél, sőt mondhatni,
hogy ezt tüntetőleg teszi.
Nem t. tok, sőt a kutatónak azonnal
szembe ötlök, hogy felsőbb helyről jö-
vő nyomás erőlteti és siettetti Ragusa-
ban talán még jobban, mint az osztrák
tengerpart más vidékein — az olasz
szellem kizorítását. Így például Ragu-
zában — az egy tengerészeti iskolát ki-
vételével — a tanintézetekben a szláv, a
tannyelv. Az utcaik nevei csakis szláv-
val vannak felírva, nem úgy mint az
északibb dalmát városokban, hol két
nyelvű — szláv és olasz — megneve-
zést látnak.
A város mai lakosai tehát az épü-
letekkel a legnagyobb ellentétet is ké-
pezik. A házak és templomok az olasz
városokra emlékeztetnek, de nem azok
vig énekes népével találkozunk itt, ha-
nem plundrás mogorva szlávok kullog-
nak vég g nagy komolyan az utcáin.
Sajátságos, hogy a patriciusok iva-
dékai meg ma is oly büszkék, mint ő-
szoik voltak. Életmódjuk elzárkózott és
tétlen; a hajdani rugékonyságot és tett-

erőt tunyaság váltotta fel; minek foly-
tán mind jobban, jobban elszegényednek.
Hogy az idők változhatnak s azokkal
az embereknek is változniok kell, nem
akarják felfogni. Abba meg épséggel
nem tudnak belenyugodni, hogy a nemes-
nek ne legyen paraszta, ki ingyen dol-
goz k.
Ma már nem képez Ragusa keres-
kedelmi tekintetben oly gőzcpontot a
háttérterületre nézve, mint hajdan. Napjaink-
ban nem az erős várfalak védszárnyait
keresi fel a kereskedelem, hanem ott
virágzik, hol életre való lakosság, hol
vállalkozási szellem van. Így Spalato,
melynek lakossága rendkívül mozgékony
és igyekvő, már messze maga mögött
hagyta Raguzát. Utóbbinak különben
az is hátrányára van, hogy kikötője
kicsiny, a gravosai pedig sokkal távo-
labbra esik tőle, semhogy nagy haszná-
ra lehetne. Most ugyan van Raguzának
némi forgalma, mert Trebinjébe innen
vezet az országút s a katonaság innen
láttaik el; ha azonban a katonaság ré-
szére való szállítás megszűnik; Raguzá-
ban ismét csendes lesz az élet s a vá-
ros inkább hanyatlani, mint emelked-
ni fog.

azon ázsiai tartományokból, a hol annak endemikus jellege kétségen kívül áll, lehetőleg meggátoltassék, és erre céloznak azon már évek óta fenforgó törekvések, melyeknek célja egy oly nemzetközi állomás felállítására a vörös tenger torkolatánál, mely mintegy tengeri kapuja Keletindianának, a hol az onnan érkező küldemények megvizsgálásának és szükség esetén a vesztgázári eljárásnak alávetendők volnának. De ha már egyszer a járvány utat talált Európába, akkor annak leküzdése lényegileg azon utakon lenne keresendő, a melyeket fönnb jeleztünk. Nagyon kívánatos lenne tehát, úgy az egészségügy ápolása, mind annak érdekében, hogy jövőre a kereskedelmi forgalom súlyos áldozatoktól megóvassék, azon sokszerű tapasztalatok, a melyek utóbbi időben mindenütt gyűjtettek, pontosan és tárgyilagosan, minden, egyik vagy másik elmélet iránti, elfogultság nélkül összeállíttatnának és felülvizsgáltatnának és hogy ezek alapján ne csak a végett, hogy az egyes államokban a kolera ellen követendő eljárás megállapíttassék, hanem azon célból is, hogy a vesztgázári intézet észszerűleg reformáltassék, a mire pedig nemzetközi megállapodás nélkül nincs semmi kilátás. Nem tagadjuk, hogy ez nehéz munka, de a tárgy is oly nagy fontosságú, hogy attól — o kulva a közelmúlt szomorú tapasztalain — visszariadni nem szabad. Ajánljuk tehát az ügyet tengerészeti hatóságunknak, mely oly gondnal örködik Fiume kereskedelmi felvirágzásán. Vegye kezébe, ragadja meg erélyesen az iniciatívát, tegye meg a szükséges elmunkálatokat és azok alapján

A mai Raguzáról a tudni valók körül még felemlíthetjük, hogy lakosainak száma mintegy 9000, hogy egy érseknek a székhelye, hogy van piarista gimnáziuma, tengerészeti és elemi iskolája, és lelenczháza.

A kultivált iparágak közül a szappan- és rosoglio-gyártás, selyemszövőés timárság és hajóépítés említhető fel, de egészben véve az ipar pang.

A köznép öltözete Raguzában igen változatos és nem egy tekintetben különbözik a felső dalmát városokban diától. Itt már nem a kis vörös dalmát sapkát hordja a férfi, hanem nagy bojtú fezt; nem szük nadrágot — mint az északibb vidékeken — hanem a bő szerb plundrát s térdén alól fehér vagy kék harisnyát.

A környéken is mindenütt más és más viseletet találunk; más a Brenomas a Canale-beli. Utóbbi helyen különösen a nőknek van érdekes viseletük s Raguzá utczáin lépten-nyomon találunk vele. A főt hosszan előre álló fehérkendő borítja, oly formán, mint az apácáknál. A szoknya fehér s a széles és hosszú kötény szintén, míg a felső testhez sötét dolmány simul. A ruhák szegélyei cifrán vannak kivarrva és sújtásosva. A nők ruházatukat mindig tisztán tartják s a fehér mezben igen takaróskak.

A köznép illetőleg ki kell emelnem, hogy becsületes és elzékeny; utóbbi erény bizonyára még a régi kultúra maradványa. Nem egyszer megesett rajtam, ha a vidékre kirándultam, hogy

javaslatait a kormányhoz, hogy az 1885-ben elnapolt nemzetközi congressus megtartása esetén a rendszabályok ne mozogjanak többé az elavult circulusokban. (Vége.)

A municipium köréből.

Paragrafus van arra, — még pedig a városi képviselőtestület belső szabályzatainak 29 §-a mondja azt, hogy a mélyen tisztelt város atyák kor és rangkülönbség nélkül újví jutalomban részesüljenek a megelőző évben teljesített működésükért.

E jutalom abból áll, hogy nem igazolt abszenciák az illető város atya nevével együtt a nyilvánosság elé hozódnak, had lássa a jogát gyakorló választó publikum, ki és mily mértékben volt érdemes arra az aggodalomra, melyet egy-egy város atyáért a jámbor választónak több napon, s nem egy éjen át kiállani ha nem is „kellett“, de legalább illik a választások idején.

De lássuk a névsort. Mindenekelőtt rántsuk elő az 54 városatya közül az u. n. „clamantes“-eket, vagy is azokat kik szivesen csatlakoznak a néptribun Walluschig nézeteihez. Mi tőrés tagadás ezek voltak a legszorgalmasabbak, s mind együtt véve alig nyomja lelküket 8 nem igazolt elmaradás. Ennyit könnyen elviselnek, sok köztük a szálas legény. Összesen nyolcezan vannak, közülök De Adamich Lodovico 5, Duimich G. 1, lovag Dr. Giacich A. T. 1, Loibelsberger B. 2, távollmaradásról nem tudnak számot adni, a többi négy u. m. Chierogo G., de Domini conte V., Gregorich O. és Walluschig A. a mult évek minden közgyűlésén megjelentek. — És ha még e csoporthoz számítjuk, nem másért csak a gyakori közbeszólása miatt a jó öreg Carinát, kit szintén nem terhel mulasztás, ugy ezek legalább a pontos megjelenés dolgában méltóknak mutatták magukat a választók bizalmára.

Ha attól nem tartanánk, hogy az érdemes testület többségét sértjük meg, a mi már magában véve veszedelmes dolog lenne, ugy a „clamantes“-ek után

valamely szolgálatért nem fogadtak el ajándékot. Így jártam San Giacomóban is. Érdekesebb sőt, mint ez elhagyatott kolostorhoz, alig tehetünk.

Viruló kertek között — felsőes kilátást nyújtva a tengerre s Lacroma szigetére — vezet az út oda. A benedictinusoknak volt ez a kolostora híres könyvtárral. A szegény papokat azonban 1806-ban a francziák elűzték s annyi idejük sem volt, hogy könyveket magukkal vihették volna. A becses munkák részben a montenegróiak tették tönkre, föl ényt készítvén belőlök, részben pedig a franczia katonák pusztították el, tüzelő szerül s pecsenyetakaról használván fel azokat.

Ma a kolostor elhagyatottan áll. Egy becsületes dalmata őrzí, ki nagy készséggel vezetett körül az üres termeken s a kertben, melyben még ma is egy szép csoport pálma diszlik; s midőn fáradságát meg akartam jutalmazni, nem fogadta el az ajándékot, de annál szivesebben vette készítoriasomat sőt még nejt is előhívta, hogy velem kezét fogjon s aztán barátságos addiával váltunk el egymástól.

És most ránduljuk meg át egy kissé a raguzaiak paradicsomába, a kies Lacroma szigetre, mely szintén egyik fészke volt a szerencsétlen Miksa császárnak ki kitűnő érzékkel ismerte föl a monarchia tengeri artjának legszebb pontjait.

a „bölcsék“ klasszifikációját kellene névsor szerint bemutatnunk. Hogy azonban elkerüljük a perpatvart háborút, besorozzuk a bölcséket is a többi közzé, a ki pedig kíváncsi rájuk, — az a karzatról letekintve meggyőződhetik arról hogy a kopaszoké, a többség, s az alábbi névsor nyomán haladva arról is tudomást szerezhethetik a többséget képező bölcsék.

A mulasztások tekintetében egyedül áll a maga nemében Leard J. ki leg-többet vagy is 22 elmaradást nem tud igazolni, s így ez évben ő volna a városatyák Bukovay Abszija. Szerencse hogy más téren fejt ki üdvös tevékenységet, s így választói elnézhetik s elis nézik a rossz bizonyítványt.

A többi atyákat a következőkben osztályozzuk: Dr. Catti G. 19, szer Des-covich N. 18, szor Segnan F. 17, Dr. Erődi Béla, Sirola G. 16—16, Kucich F. 15, Chiachich 14, Luppis A. F., May-länder G. 13—13, Bolf A., Cosulich G. 12, Ossoinack L., Randich G., Superina L. 12—12, Cante G., Prodan G., 9—9, Maderspach S. 8, lovag Franovich G., Mohovich E., Simonich A. 7—7, Flatter F., Gellelich Giovanni, Wild A. 6—6 Clesovich L., Gerbaz E., Malle cav. M. Weber F., 5—5, Descovich E., Poschich A. F., 4—4, Corossacz G., De eppi C., Giacetic C., Henke G., Michach G., 3—3, Dell'Oste, báró Lettisi F., Dr. Pilepich A., Smoquina A. F., Zandegiacomo J., 2—2, Thierry Frigyes 1 szer l. s végül Cosulich Kázmér, Dr. Gellelich N., I. Milcenich P., Verzenassi F. egyetlenegy egyszer sem mulasztottak.

Hogy e nyilvános klasszifikációban ki kapta az utolsó osztályzatot, azt már tudjuk, de hogy a sok szorgalmas atya között ki legyen az elsőség, nehéz dolog meg határozni; mi igazság szerint Walluschignak adjuk azt, mert ő nemcsak minden ülésen jelen volt, de sokat is szavalt — privát diligenciából!

Censor.

LISZTKIVITELÜNK.

Kikötőnkől Braziliába és Nyugot-Europába a f. évi november havában az egyes magyar malmok részéről a következő mennyiségű liszt szállított el, és pedig:

A malom neve	Összesen
Első budapesti	q. 3412.40
Louiza	3705.00
Egyesült	10185.20
Pannonia	6432.60
Concordia	7088.00
Erzsébet	8825.80
Victoria	8228.00
Gizella	6383.20
Pesti benger	3671.20
Pesti moln. és sütők	5448.00
Hagenmacher	4556.00
István	8594.40
László	1727.20
Kikindai	927.10
Losonci	1603.20
B. Miskolczy	506.40
Anadi	610.80
I. Horvát	406.40
Schenker & C.	1010.00
Zágrábi	1116.00
Szegedi	1557.80
Fiumei	1693.50
Ebenfurth	301.60
Szatmári	609.40
József Bloch	200.00
Pick & Fischer	304.60
Összesen	q. 89164.89

E mennyiségből esik Glasgowa 12898 Liverpool 23740, London 14163, Newcastle 1249 Hull 406, Marsaille 475, Bordeaux 820. Ruen 34304 Cette 196, Barzellona 625 és végül Braziliára 292 m. mázsá.

Az 1886 év január hó 1-től november hó végeig a nyugot-europai és a brazili kikötőkbe kivit magyar liszt mennyisége 718 867 m. mázsát tett ki.

A magyar tengeri gőzhajózási vállalatok forgalma.

A Krajaczféle gőzhajózási vállalat.

E gőzhajózási vállalat hajói, melyek a közbeeső kikötők érintésével Fiume és

Zengg közt közvetítik az áruforgalmat, az 1886 november hóban elszállítottak Fiuméből Cirquenizzebe 15.552 kgmot, Selczébe 13792 Noviba 74154 Jablanaczbá 1475, Zenggebe 107093, Carlobago 42501, s végül San-Giorgioba 610 kgmot; összes kivitel 256.180 kgm. Behozafött ellenben Fiuméba: Noviból 1.660 kg. Zenggebe: 47615 kgm. összes behozatal 49275 kgm. — A vállalat zenggi áruforgalma 42941 kgm. — Az november havi áruforgalom e szerint összesen tett kerekszámban 3184 m. mázsát, mely mennyiség a megelőző hó forgalmával szemben 349 m. mázsá csökkentést tüntet föl.

A vállalat gőzösein a fönnevezett időszak alatt összesen 2.215 személyt szállítottatott.

Az osztrák-magyar Lloydsszerződés.

A magyar kormány és az osztrák-magyar Lloydársulat között kötendő szerződés ügyében folyó tárgyalásokról örvendetes híreket hallunk. E hatalmas gőzhajózási társulat ugyanis hajlandónak mutatkozik a jövőben oly kedvező condalat létesítenie, melyek Fiume jogosult igényeinek az eddigieknél aránytalanul nagyobb mértékben megfelelni fognak. Nem ismerjük még e különben elfogadható ténylek és tervnek részleteit, annyit azonban e kétséget nem szenvedő ténylekkel szemben előre mondhatunk, hogy a Lloydársulat ez elhatározása bizonyára nálunk is rokonszenves fogadtatással találkozik.

Főlemlíthük egyáltal ama fontos körülményt, hogy a Lloydársulat már leg-közlebb nem kevesebb mint három millió kölcsön fölvetését határozta el, hogy így a jövőre nézve elyben megállapított működési körét minden akadály nélkül betölthesse.

TRIESZT.

A trieszti kávé forgalom 1886-ban.

Hogy a fumei kikötő forgalmát, még mai is nem egy áru tekintetében nagyban fölfülmolja a trieszti kikötő forgalma, arról különösen némely gyarmatarunál meggyőződhetünk. Ha csak a trieszti kávé forgalomnak tíz évi emelkedését vesszük figyelembe, oly hatalmas növekedés tapasztalható, hogy valóban csodálkozunk kell, hogy a monarchia két felének Triesztből beszerzett ily nagy mértékű kávé fogyasztása után, alig hasonlítható csekély részik a fumei kávéforgalomra. A trieszti kávéforgalom rohamos emelkedéséről, beszéljenek azonban a számok:

1877 m. m.	122.350 m. m.	123.800 m. m.
1878 " "	132.580 " "	139.890 " "
1879 " "	127.880 " "	103.210 " "
1880 " "	111.910 " "	119.416 " "
1881 " "	135.230 " "	124.720 " "
1882 " "	205.630 " "	204.850 " "
1883 " "	368.920 " "	317.390 " "
1884 " "	352.370 " "	342.150 " "
1885 " "	355.240 " "	383.840 " "
1886 " "	397.260 " "	412.290 " "

Ez adatokból kitűnik, hogy a trieszti kávéforgalom tíz év alatt, csaknem megnégyesződött, ellenben Fiumében, a néhány év előtt megkezdett s örvendetes fejlődésnek indult kávébehozatal, ma már a trieszti kávéforgalommal szemben alig számbavehető mennyiséget tesz ki.

ISZTRIA.

Gőzhajóközlekedés Fiume és Pola közt. A magyar kormány által támogatott Sverluga és tőrsé féle gőzhajózási vállalat Fiume és Pola közt rendszeres járatokat létesített. Az első gőzhajó mint lapunknak írják a mult szombaton érkezett Polába. E járatok létesítése a Isztrában a legnagyobb rokonszennvel fogadtatott, miután átaluk a jövőben az élénk polai kikötő nemcsak Trieszttel lesz rendszeres összeköttetésben, hanem a magyar tengeri kikötővel is. A fumei polai járatok alatt a fönnevezett vállalat

at gőzhajói Lovranát, I. A hajók minak el Fium Polából.

Eltekintv fontosságát dünk azok ban szép isz zönség részér többé vanna

Az olasz

szágban. M Dalmáciában tőlsőlyra, s e következetes az olasz ajk körökben is a vezérfőia séget erélyét nála föl ar volt olasz n ily körülmén okozott az a zárai tartó fölölyasott a yények, hiva tek horvátos e rendelt olasz ajkú legnagyobb közvélemény óta foglalkoz

Tengeri k

liában. — Hal zulainak keres már gyakran sésos a „specz behozatali és ben meghatáro a rió de januá havi jelentésé met érdekli r

A fönlébb kivitele kedve magyar lisztet vesztgázári int Egy budap lat folyón, ho econom liszt l örvend, mecki magyar liszre főkonzul jelent A kivitel a fúnti időszak bírré szorítko zsák, 1.703920 pedig mintegy

Kü

A trónörö évi üdvözlétek gróf Zichy Ag virágbokretá nak, a nem épí 5 fenségek elé tötték idejüket trónörökös Co vadászni, mig kisérteben kü b. Másnap s a Volosa mel fölrobbantást a trónörökös udvari ebéd v szozó Jellacics randa Emil sz tanár stb. volt tén volt vadás met is meglá után kocsin ha

József f

elejére tervezte körülmények fo rint, a kikötő nek örvendő t hó végével fog keresni.

Berzevicz

vicz közoikat nek Fiuméba j kilátásba helye lyamán fog váli m. kir. áll

Gróf Zich

lyi nagy követ, é-án utazott el

A ma est

Filarmonico-dr

at gőzhajói menetjövét érinteni fogják Lovranát, Ikát, Moschenizzét és Chersot. A hajók minden szombatn d. u. indulnak el Fiuméből, s hétfőn reggel pedig Polából.

Eltekintve a járatok kereskedelmi fontosságától, már az okból is örvendünk azok létesülésének, hogy a valóban szép isztriai partok az utazó közből részere is mindinkább hozzáférhetőbbé vannak téve.

Dalmácia.

Az olasz nyelv diadala Dalmáciában. Már néhány éve annak, hogy Dalmáciában a dalmatiai elem került fölsúlyra, s ennek folytán az olasz nyelv következetes kiküszöbölése megkezdődött az olasz ajkúaknak a magyar irányadó körökben is ismert Dr. Bajamonti volt a vezérfőnök, ki minden szónoki tehetőséget erélyt és befolyást, hiába használta föl arra, hogy az eddig szokásban volt olasz nyelvnek érvényt szerezzen. Ily körülmények között nagy szenzációt, okozott az osztrák belügyi miniszternek a zárai tartomány gyűlésen nem rég ben fölválasztott ama rendelete, mely a törvények, hivatalos rendeletek, és pécsetek horvátosítását megtiltja. Alig jutott e rendelet nyilvánosságra, a dalmáciai olasz ajkú lakosság Dr. Bajamontit a legnagyobb óvációkban részesítette. A közvélemény ez érdekes ügy már napok óta foglalkoztatja.

Tengeri kereskedelmi érdekeink Braziliában. — Habár a monarchia külföldi konzulainak kereskedelmi jelentéséből, mint azt már gyakran említettük, csak ritkán lehetősége a „speciálisan Magyarországot érdeklő behozatali és kiviteli áruforgalmat részleteiben meghatározni, mindamellett megkérjük a Rio de Janeiroi konzul 1886. évi júl. 1. sz. havi jelentéséből a magyar tengeri kereskedelmi érdeklő rész kiemelését.

A fönjelölt időszak alatt a magyar liszt kivitele kedvezőtlen volt, mely körülmény a magyar lisztet szállító hajók ellen elrendelt veszélyeztetési intézkedés folytán állott elő.

Egy budapesti gőzmalom, ama tapasztalat folytán, hogy a Triesztiől beszerzett a. n. econom liszt Rio de Janeiroban jó keletnek árvered, megkísérelte a csekélyebb finomságú magyar lisztnek meghonosítását, s mint azt a fönkezelt jelentés elég kedvező eredményt.

A kivitel Rio-Janeiroból monarchiánkba a fönji időszak alatt csakis kivára és nyersbőrre szorított; az előbbiből összesen 68.517 szék, 1703930 font értékben, az utóbbiból pedig mintegy 400 darab szállítottatott el.

Különféle hírek.

A trónörökös pár Abbaziában. Az új évi üdvözlések kezdetén, melyek alatt gróf Zichy Ágost és neje szintén egy pompás virágokból nyújtották át a trónörökös párnak, a nem épen kedvező időjárásból mérten 6 fenségek eléggé változatos programmal töltötték idejüket. E hét elején kedden Rudolf trónörökös Coburg herceggel Vegliában járt vadászni, míg a főhercegnő Chotek grófnő kíséretében kirándulást tett Ikába és Lotrauda-ba. Másnap szerdán ismét vadászott, majd a Volosca mellett közbányán egy akának fölrobbantását szemlélte végig. Ugyan e napon a trónörökös párnál a „Villa Angiolinában” udvari ebéd volt, melyre a Fiumében állomásozó Jellacsics ezred törzstisztejei, továbbá Kuranda Emil az Adria igazgatója, Bilroth becsi tanár stb. voltak hivatalosak. A Veglia szigetén volt vadászat után Rudolf trónörökös Fiumet is meglátogatta, honnét rövid tartózkodás után kocsin hajtatott Abbaziába.

József főherceg és családjának e hó elejére tervezett Fiumeba jövétele közbejött körülmények folytán elmarad. Értesülésünk szerint, a kikötő városunkban nagy népszerűségnek örvendő főhercegi család csak február hó végével fogja a szép „Villa Giuseppe”-t felkeresni.

Berzeviczy Államtitkár Fiumében. Berzeviczy közoktatásügyi miniszter Államtitkára, ki nek Fiuméba jövétele már a múlt évben volt kilátásba helyezve, értesülésünk szerint e hó folyamán fog városunkba érkezni, hogy a helybeli m. kir. állami tanintézeteket megvizsgálja.

Gróf Zichy Ferencz volt konstantinápolyi nagy követ, kormányzónk édes atyja, e hó 6-án utazott el Fiuméből.

Az ma esti hangverseny iránt, mely a Filharmonico-dramatica egyesület helyiségeiben

ma d. u. 7 órakor fog megtartatni városszerte élénk érdeklődés észlelhető. A hangversenyt Scaramelli József hegedő művész a budapesti zeneakadémia volt növendéke, valamint de Léva-Quagliazzi Olga trieszti zongoraművész rendezik, Schmidt Taborffy A. újhölgy közreműködése mellett. A változatos programban több magyar motívummal bíró darab van, föl véve. A kinek csak egyszer volt alkalma a két művész jó játékában gyönyörködni, kénytelen elismerni, hogy a hangversenyzők megérdemlik a tömeges látogatást. Helyi árak: belépti díj 60 kr. ülőhelyek 40 kr. fölött.

Földváry Kálmán az „Ezer és Vidéknek” szerkesztője, e lap vezetőjétől megvált. Sajnálatos említtük föl e körülményt, miután nevezett karunk folyton erősen kelt védelmére Fiume érdekeinek, s különösen a lapunk által kezdeményezett Export és Import társulat eszméinek az anyaországban mindvégig nem csekély propagandát csinált.

Bankett az olasz haditengerészek tiszteletére. Gróf Zichy Ágost kormányzónk a múlt szerdán fényes bankettet adott a kikötőkben horgonyzó „Castelfidardo” hadihajó tiszteinek tiszteletére. Az olasz tisztek parancsnokai Colonna Gusztáv herceggel élőkön jelentek meg. Ezen kívül hivatalosak voltak többi külföldi államok városunkban időző hadi tengerész tiszteje, továbbá conte Sambuy olasz konzul, Wallner Antal tábornok, Ciotta polgármester, Semann Károly a fumei hadi tengerészeti akadémia igazgatója, Zeyk J. minisiteri tanácsos, Fehér Béla m. kir. osztálytanácsos, Thierry Frigyes a munitzióminiszter, a francia konzul és neje, gróf Hoyos és neje, Rakovina M. republikánus s mások. A házi asszony-szerepet a fényes ebéd alatt kormányzó neje gróf Zichy Ágostné sz. Winpffen grófné a szokott szeretettelossággal teljesítette.

Egy óriási kagylóról, tettek említést a közelmult napokban a budapesti újságok. A szóban forgó kagyló a nem rég elhunyt nagy művésznek Jókai Mórné hagyatékából került a múzeumba. Mint az óriási kagylóról föl volt említve, hogy ennél nagyobb vagy hasonló példány csakis a londoni természetrajzi múzeumi találat, nem tartjuk érdektelennek fölemlíteni, hogy a nagy művész, a nemzeti múzeumban birtokába jutott óriási kagylót 1886 tavaszán Fiumében történt tartózkodása alkalmával Oberdorfer Márk helybeli disznóvágó kereskedőtől vette meg. Fölemlítjük egyúttal, hogy e gazdagon berendezett disznóvágó kereskedésben még két hasonló nagyságú kagyló találat.

Megyünk-e nem megyünk? Ez a kérdés járta e napokban, hogy köztudomásu lett a kormány ama rendelete, mely szerint az állami hivatalok és intézetek főnökei a legsürgősebben kötelesek jelentést tenni ama alkalmazásban álló állami hivatalnokokról kik háború esetén nélkülözhetők.

Scaramelli és Quagliazzi zene-művésznök hangversenye. Scaramelli József jeles hegedőművész ki a budapesti zeneakadémia végezte tanulmányait, és Quagliazzi Olga zongora művész Friesztiből e hó 10-én változatos programmal bíró hangversenyt tartottak Abbaziában. A megelőző napok alatt tartott hangversenyek folytán csak kis számú közönség jelent meg. A hallgatók között volt gróf Zichy Ferencz kormányzónk édes atyja, továbbá gróf Zichy Ágost kormányzó és neje, Littrow H. ezredes és mások. A művésznök jeles játékát a közönség mindvégig ismétlődő tapsokkal jutalmazta.

Iskolatakarék pénztár. A fumei állami elemi és polgári iskolában fönálló iskolatakarék-pénztár állapota január hó 5-én a következő: Beiratott az intézetbe 184 tanuló, ezek közül takarított 120 tanuló. Az összes betét 148 frt 40 kr. — Ebből a postatakarék-pénztárba van elhelyezve 384 frt 20 kr. Kivétel 10 frt 50 kr. a tanítók kezelése alatt van 53 frt 64 kr. Postatakarék-pénztári adata van 93 tanulóknak.

Jótékonyág. Conard Meynier Luiza urölgy a Mária árvaház javára 15 frtot, özv. Gellertich Antonia pedig nagyobb mennyiségű élelmiszert ajándékozta.

A fumei tekeegylet e hó 7-én disztekészeti rendezett, melyben számos nyerevény tárgy volt jutalmul kitűzve. A kitűnően sikerült mulatságon a tagok nagy számmal vettek részt.

A helybeli fogyasztási szövetkezetbe a Fiume városi tanitók is be fognak lépni. Üdvözljük a községi tanitók ez elhatározását, s hisszük a jó példa vonzani fog.

Munkásházak építése a fumei munkás egyesület érdemes elnöke Simonich Antal, lapunk szerkesztőségéhez körlevelet küldött, mely a munkásházak létesítését czélozza. Több ízben ismételtük már ugy a közép, mint az alsó néposztály lakásviszonyainak nyomoncsigait, s gy ez ügynek sikeres befejezését nemcsak óhatjuk, de annak érdekében mindenkor köze működni késznek nyilatkozunk.

Jótékony-czélú adomány. Körösi Sándor főgimn. tanár 1 frtot tett le szerkesztőségünkben oly czélból, hogy azt bármely jótékony czélra fordítsuk. Szerkesztőségünk ez összeget az erdélyi k. m. egyesületnek küldötte be.

A helybeli „Club Alpino” az alapszabályok által előírt évi közgyűlést f. hó 12-én fogja megtartani.

Medve Fiume vidékén. A Fiuméhez közel fekvő Csabánban, mely Ghiczy Lívius család tulajdonát képező birtokon egy medve vona magára a vadászok figyelmét. A medve egy barlangban volt elrejtve, honnét üldözni vették ki. Alig jelent meg a barlang nyílásán Ghiczyné Dittl Károly nevű unokaöccse egy lövéssel leterítette, s a hatalmas állat a 300 méter magas szikláról alágurult. A medve súlya 210 kilo, s hossza 2.7 méter. Ritka eset nálunk.

Kereskedelmi hírek.

Az utazó közönség figyelmébe. A csoportosított bérleti jegyek kiadására nézve a m. k. államvasutakon jelenleg fönálló rendszer, a jelenlegi árak mellett 1887. évre is fentartatik. Ezen rendszer az utazó közönségnek azon jelentékeny előnyt nyújtja, hogy annak alapján a bérleti jegyek összehajlítása tekintetében a lehető legnagyobb szabadság engedtetik, a mennyiben bérleti jegyek a m. k. államvasutak összes vonalaira, avagy egyes vonalakra is tetszés szerint állíthatók ki. Ily jegyek, melyek az I. és II. osztályra adatnak ki, 100 kilométerig elellenben 1. 2. és 3. órára is szolgálhatnak ki.

Ezen jegyek a közönség kényelme szempontjából úgy mint eddig kizárólag a m. k. államvasutak városi menetjegyjirodájában (Budapest, Mária Valéria utca, Hungaria szálló) fogtak kiadni és azok kiadása f. é. deczember 25-én fog megkezdetni. Erre vonatkozó megrendelések az előírt is fentemlített iródban díjmentesen kapható nyomtatványon eszközölendők.

A bérleti jegy megrendelése által megrendelés alkalmával azon személynek látogatójegy nagyságú fényképezett arczképe átszolgáltatandó, ki részére a bérleti jegy kiállítandó lesz.

Vidéki megrendelések a megrendelési nyomtatvány mellőzésével pósta útján is — a bérleti jegyért jött összeget csatolása mellett a bérletre az említett városi menetjegyjirodához címzve — történhetnek, mely esetben azonban azon személy neve is foglalkozása, ki részére a jegy kívánatik, megnevezendő, annak arczképe csatolandó, valamint azon vonalak, melyekre a bérleti jegy kiállítandó, pontosan kitüntetendők.

A bérleti jegyek áru, valamint azok kiadására vonatkozó határozományok a m. kir. államvasutak személy és podgyász-díjszabáshoz 1887. évi január hó 1-től kezdve a bpest m. kir. államvasutak személy pályandvara és déli vasút Zakány Károly város-fumei vonalra szóló egyes bérleti jegyek fogtak kiadók. A mérsékelt áruknak kiadati I. osztály 280 fit II. osztály 220 fit. Jegy kiállítás díjében 1 fit fizetendő. Ezen jegyek kiadása kizárólag a m. kir. államvasutak városi menetjegyjirodájában (Budapest, Mária Valéria utca Hungaria szálló) történik.

A m. kir. államvasutak s a cs. kir. szab. déli vasút közti létre jött megállapodás folytán 1887. évi január hó 1-től kezdve a bpest m. kir. államvasutak személy pályandvara és déli vasút Zakány Károly város-fumei vonalra szóló egyes bérleti jegyek fogtak kiadók. A mérsékelt áruknak kiadati I. osztály 280 fit II. osztály 220 fit. Jegy kiállítás díjében 1 fit fizetendő. Ezen jegyek kiadása kizárólag a m. kir. államvasutak városi menetjegyjirodájában (Budapest, Mária Valéria utca Hungaria szálló) történik.

Tengerészeti hírek.

Adria hajók forgalma. Az Adriatársulat „Adria” nevű gőzösé Nyírő kapitány parancsnoksága alatt e hó 3-án Maltából Leithba veyeltatta útját. A „Zichy” gőzös Paseolettó feltevése alatt e hó 3-án hagyta el Gibraltárt Leithba menet, a Széchenyi gőzös Raudich kapitányal ugyanezen e napon indult Colombóól Calcuttába, honnan mint említettük egy budapesti gyár részére jutát fog Fiuméba szállítani.

A „Fantasia” hadi yacht, s az „Adler” torpedonaszád ma reggel 9 órakor Polába távoztak.

Hosszujáratu vitorlás hajóállomány a fumei kikötőben.

(Bastimenti a vela, di lungo corso ancorati nel porto di Fiume).

7 Gemajo.

Osztrák-magyar hajók (austro-ungarici). Amátia, Dampier, Verna, Cvietinidan, Hover, Meta, Margareta, Pippino, Vinea, Lada, Cattarina B., Iskra, Enrico, Hario, Tartaro, Ariete, Benefattore, Marie, Maria R., Armonia, Industrie, Cosulich, Carolina, Bakran.

Görög hajók (ellenici), Aristide, Temistokle, Costantino, Plesso.

Olasz hajók (italiani) Campidolo, Volpe, Primo A.
Svéd hajók (svedesi) Carl Johan, Svalan, Agda.
Dán hajók (danesi) Marie, Norvjani, Elida.
Francia hajók (francesi) Matilde.

Ciotta János kitüntetése. Gróf Zichy Ágost kormányzónk ma nyújtotta át Ciotta János fumei polgármesternek az ő felsége által adományozott szt. István rend k. s. keresztljét; Ez alkalommal gróf Zichy Ágost szép beszédet mondott, melyre Ciotta meghatva válaszolt, azú unnepegy rézleteiből a jövő számban emlékeznünk meg bővebben.

CSARNOK.

Az osztrák-magyar Lloyd ötven éves történetéből.

I.

Az a nagyfontosságú társulat, melyet 1833-ban több biztosító intézet a „Trieszti osztrák Lloyd” név alatt a Triesztet érdeklő kereskedelmi műveletek előmozdítására alapított, már kezdetben egyik főtőrekvésévé tette, hogy egyjainak sikeresebb elérésére, gőzhajózási társulatot is alapít. E gőzhajózás különös czélul tűzte ki a levantei kereskedelmet Triesztben Ausztria javára összpontosítani.

Hogy a társulat mennyiben érte el czélját, leginkább tanúsítja gőzhajónak nagyszámba, melyekkel a világ gőzhajózási társulatai között a legtekintélyesebb helyek egyikét foglalja el.

Még közöttünk Fiumében is sokan látták azt a veterán faalkotmányt, melyet a Lloyd-társaság in illo tempore megkezdette az Ausztriára nézve annyira dicsőséges pályafutását.

Az Angliában épült első gőzös 1837. április 12-én futott be a trieszti örömjongása mellett a trieszti kikötőbe, honnét 1837. évi május hó 16-án 53 utassal és teljes rakományal indult el Konstantinápolyba. Utközben a hajó az anconai, corfui, patrisi, pirusi szig. rai és szmirnai kikötőket érintette; az ut tizenhárom napig tartott, s május 30-án érkezett az akkor még hatalmas ottomán birodalom fővárosába, mely később a Levantában a közelmult időkig a társaság működésére nézve hatalmas gőzcentrum szolgált.

Miután a társaság első hat gőzöt, a Trieszt és a Kelet jelentékeny pontjai közti rendszeres összeköttetés létesítésére beszerezni elhatározta, egy millió forint alaptőkével rendelkezett. A hat első gőzhajó volt az „Arciduca Lovovio d’Austria”, „Arciduca Giovanni d’Austria”, „Principe Metternich”, „Con Kolovrat”, „Barone Eichhoff”, és „Mahmudie.”

A megalakult társulat iránt mindenütt a legnagyobb rokonszenv nyilvánult, s megkezdett működése sikereinek következményeképp már az 1838-ki május 7-én tartott közgyűlésen elhatározottat a hajók számának megszorítása, s ezzel a társaság működésének szélesebb körre lendő kiterjesztése.

Ugyancsak e közgyűlésen hozta meg az igazgatóság, a ma már minden gőzhajózási társaságra nézve nagy fontosságú határozatot, hogy a biztosító társaságoktól függetlenül, a saját körében teremtsen tengeri balesetek fedezésére egy teljesen külön alapot.

Ily körülmények között mindinkább elterjedt ama alapos vélemény, hogy a Lloyd gőzhajózási társaság hatalmasan fejlődik, s minden e rohamos fejlődés közepette az akkori uralkodó széleskörű kedvezményeket nyújtott a társaságnak a vállalat nagyszerű haladása még inkább szembetűnővé vált.

Hogy a rohamos fejlődés folytán felmerülő kiadások akadály nélkül fedezhetőek legyenek, a társulat igazgatósága az 1839-évi május 29-én tartott közgyűlésen egy 500 000 forintnyi kölcsönnek fölvételét határozta el, melyért az osztrák kormány a Rothschild cégénél tényleg kezességet is vállalt.

Ugyanez időben tették meg az első lépések az állami pénzeknek a társaság hajóin leendő szállításiára nézve, s kétségek nélkül e lépések szolgáltak alapul a későbbi nagyfontosságú posta szerződések megkötéséhez.

A mellett, hogy a társaságot, nagyban igénybe vették a távol-elelten föntartott hajójáratok, és még fejlesztésre várt gőzhajózási vonalak, nem mulasztotta el a súlyt fektetni a Trieszthez közelfekvő tengerparti részek számára egy észszerű parthajózás szervezésére, s ez okból már az 1840 évi május 21-én határozattá vált, ily célra gőzhajót beszerezni.

Möcs Zsigmond
felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos.

Battára P. könyvnyomdája, Fiume.

Joghallgató.

ki tökéletesen beszél, magyarul németül, és francziául, a hegedűzésben is jártas, s e mellett több évi praxissal bír, nevelői vagy korrepetitóriai állást o-hajt szerény feltételek mellett (esetleg ellátásért). Czim Engel Mór joghallgató Jánosháza (Vas megye.) (3-1)

Vertrane und Geschwächt e
Manneskraft
Impotenz

Sichere Hilfe! Mittel der k. k. priv. Carbon-Genitalien-Douche heilt jeder vollkommen ohne Folgen! sicher und für immer, oft schon in zwei Tagen sogar scheinbar unheilbare Impotenz jeden Alters bei angenehmer, äusserlicher unbemerkbarer Cur. — Atteste hervorr. Prof. u. medic. Fachsch., wärmste ärztliche Empfehlungen und tausende Dankeschreiben radical Geheilte rathen interessentlos!
Leidenden die sofort. Anschaffung der Carbon Douche, welche dauernd Erfolge garantiert. Complet mit Gebrauchsanweisung und ärztlichen Gutachten fl. 5.80. — Discreter Postversand, Inhalt und Versender nicht erkennlich.

K. k. p. Carbon-Douche-Depôt
Dr. Karl Altmann, Wien
II. Mariahilferstrasse 80.

NEW-YORK

KIZÁRÓLAG KÖLCSÖNÖSSÉGEN ALAPULÓ BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG.

Alapított 1845-ben

Biztosítéki alap 1886. január 1-én 350 millió frank.

Alapítása óta 1886. január 1-ig a New-York 222,312 kötvényt állított ki, biztosítván . . . . . 3,621,617,762 fkt.
Évi díjakban bevett . . . . . 745,373,352 „
Kamatokban bevett . . . . . 189,309,454 „
Szerződések esedé-
kességeért fizetett . . . . . 228,008,072 „
Nyereseményekért és
vásárlá okért fizetett . . . . . 233,687,453 „

A New-Yorknak Amerikán, Ázsián és Afrikán kívül Európában a következő fővárosokban vannak fiókjai:

Berlinben — Londonban — Bécsben — Brüsszelben — Koppenhágában — Madridban — Párisban — Amsterdamban — Rómában — Turinban — Kristiánában — Lisszabonban — Pétervárott — Veveyben — Stockholmban — Konstantinápolyban — Budapesten.

A New-York életbiztosító társaság tisztán kölcsönösségen alapul, ninesenek részvényesei, tehát az egész nyeresemény a biztosítottak közt osztatik szét.

Bővebb felvilágosításért fordulhatni a New-York magyarországi képviselőségéhez:

Budapesten Nádor-utca 9.

Olcsó tűzifa!

A közelgő téli időnyre faraktáramat a legkitűnőbb minőségű **bükkfával**

láttam el. Az eladás egy métertől kezdve a napi árfolyam szerint történik.

Rudovits W.

előnyösen ismert üzletéből a Corson

Ugyancsak ez üzlet a legkitűnőbb minőségű fűszer s egyéb árukkal lett újabban gazdagon felszerelve. Finom minőségű kávéfajok, déli gyümölcs, finomított és garmat-cukor bel és külföldi sajtok, valódi asztali és csemege borok, hal és egyéb konzervek, füstölt húsmeuek, s minden a fűszer üzletbe vágó cikkekkel.

Megrendelések helyben és vidékre valamint az anyaország piacaira jutányos áron eszközölhetők.

Kornitzer G.

Első és legnagyobb fiumei üveg és porcellánáru raktára vendéglői és magánhasználatra. Lámpák, tükrök, majolika, kristály és üvegdíszműrűk hazai és külföld gyarárakból arany-
retek, petroleumfűzőgépek.

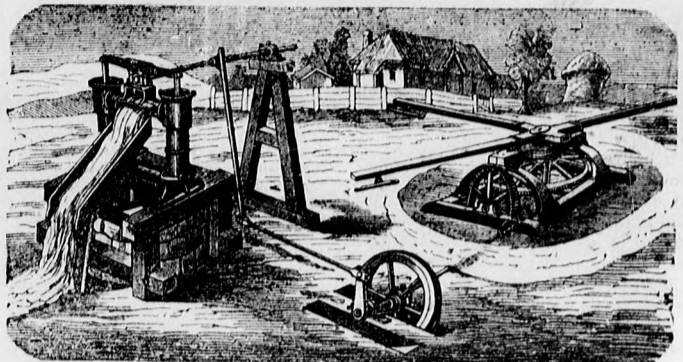
! a legjutányosabb áron!
Fiume — Corso.

PR:MA FABBRICA UNGHERESE

Macchine ed attrezzi per lo spegnimento del fuoco

Bukarest **F. WALSER** Kolosvár
Via Crivella n. 65 Belmonosterutea 12

Fabbrica e Deposito principale: BUDAPEST, Rottenbiller N. 66.
Corrispondenza in tutte le lingue.

Fabbrica premiata in tutte le esposizioni universali, per la produzione di macchine ed altri attrezzi per lo spegnimento del fuoco, macchine idrotecniche, pozzi a pompe, campane per le chiese. Esportazione nei paesi ereditari della Monarchia, nella Russia ed in tutto l'Oriente. — A richiesta si mandano gratis e franchi di porto prospetti forniti da modelli. — Bilanci e disegni di progetti si somministrano gratis.

ÉLET-ITAL

gyógyerővel bíró, növényanyagokból készített es sok híres orvos jóváhagyása és más jeles személyek számos elismerése szerint

kitűnő háziszer

váltó- és moesárlás és emésztéshány, bél- és gyomorgöres, epeinger, hányás, tengeri betegség, vizeletszorulás, álmatlanság, stb. ellen. — Az „Élet-ital“ a mely több oldalról és a többi között a bécsi cs. kir. egyetemen is elemzettek, a nyert bizonytványok szerint chinát és más káros alkatrészeket nem tartalmaz.

Ára egy nagy üveggel 65 r., kisebb üveggel 50 kr.

Használati utasítás minden üveghez mellékeltek. Kapható:

Brázay Kálmán nagykereskedőnél, Budapest, Muzem körút 23 sz.

A cs. kir. szabadalm.

Köszvény-Szesz

általánosan klosternenburgi GICHTFLUID

név alatt ismert (a rendőri egészségügyi laboratorium által megvizsgálva és a cs. kir. szabadalom valamint a törv. be-megyzett védjegy által forgalma biztosítva) valóságos különlegesség!

KÖSZVÉNY és CSÚZ

st. izom és il egygyengeség, az egyes idegek bénulása, hát- és derékfájdalmak, altesti és a vastagbél göresei, kolika ficzamosodások stb. ellen.

Ára fél üveg 50 kr., 1 nagy üveg 1 frt, postán 15 kr.-ral több.

Főletét és postai szétküldés:

HOFMANN A. gyógyszeriára Klosterneuburgban.

Főraktár Magyarország részére:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerert., Budapest, király-utca 12.

Továbbá kapható a következő gyógyszerárakban: Eszékön Dienes J. C. Ozer-nowitzban; Alth E. Triestben; Prendini R. gyógyszer. valamint az osztr.-m. bir. legt. gyógyt.

NB. Mindenkor csak a KLOSTERNEUBURGI KÖSZVÉNYSZESZ ké-rendő, s a törv. védjegy megtekintendő.

Szerkesztő
Fedazione e
Piazz

Előzetes á
Egy évre . . .
Félévre . . .
Negyedévre . . .
2 óra . . . . .
Külföldre 1 évre . . .

1887. j

Kereskedel

Az eszm
tással hang
gyar által
képviselte
lájuk. Nem
lyása ez ügy
szű időn át
tény azonban
nyaországban
nagy hullám
is, hogy a
kedelmi kör
lásunk foly
gyik jeles f
zébe vette a
nagyobb ér
annak fejlőd
mány köréb
talált az esz
ama pontig
rűsítése cz
gazdasági eg
megyei és vá
kereskedelm
dasági egye
szólította fö
tendő „Beh
saság“ mega
És malak
„more patri
néztek egy i
reskedelmi t
a „Magyar
fiumei képvis
geri kereske
nyai által ind
már kész tev
ségét. Késze

A FIUM

RAGUSA

Ita
Ma némán
keivel, kastély
gyeletet egy de
jesíti, ki Robi
az erdőben pe
közik néhány
ban, melyek
unalmasan ásit
Lacroma na
dalmát szigete
badán kopárak
Alakja hoszszu
s északi végén
lyet az erdő fo
fél hullamosan
dőt még a fru
ték „Fort Roy
máig is fenmar
gött elhúzódo
a fontebb em
sziget északi é
fogalják el, m